Afspraken Arbitrage Zaalhockey

Seizoen 2026 - 2027

INLEIDING

De Afspraken Arbitrage heeft een update gekregen door de toevoeging van onder andere pictogrammen en interactieve elementen, zoals kennisclips. Mochten er na het lezen nog vragen zijn, dan kan je altijd bij de Commissie Spelregels terecht.

Wij wensen jullie allemaal veel succes en plezier dit seizoen!

Legenda

 Bestaande afspraak opnieuw onder de aandacht

 Nieuwe of gewijzigde afspraak/aandachtspunt voor dit seizoen

 Meer weten over deze afspraak? Klik dan hier.

 Voorbeeldvideo bekijken? Klik dan hier.

DOEL AFSPRAKEN ARBITRAGE ZAALHOCKEY

De Afspraken Arbitrage vormen het fundament hoe scheidsrechters de spelregels moeten interpreteren en toepassen. Door ons te houden aan deze afspraken kunnen we iedere week consistent en voorspelbaar fluiten en zo positief bijdragen aan de sport die we allemaal zo ontzettend leuk vinden.

Een excellerend scheidsrechtersteam helpt om onze sport in alle aspecten een succes te laten zijn. Wij willen daarom het spel op een dusdanige wijze begeleiden zodat er een eerlijke, veilige en attractieve wedstrijd ontstaat.

OVERZICHT SPELREGEL- EN INTERPRETATIEWIJZIGINGEN

In het spelreglement zaalhockey zijn meerdere wijzigingen doorgevoerd door de FIH. Hieronder volgt een overzicht van de belangrijkste wijzigingen.

Regel	Aard wijziging
2.1	**Te veel spelers op het speelveld** Als een team te veel spelers op het speelveld heeft staan, dan moet de tijd worden stilgezet om de situatie te corrigeren en een strafcorner tegen dit team worden opgelegd. Een persoonlijke straf kan gegeven worden aan de aanvoerder van het team dat foutief heeft gewisseld. Let op: Deze situatie wordt anders afgehandeld dan op het veld. Op het veld wordt namelijk **geen** strafcorner opgelegd en is de persoonlijke straf voor de aanvoerder altijd een gele kaart bij spelbepalende invloed. Bij geen spelbepalende invloed kan een persoonlijke straf worden opgelegd.
2.2	**Geen veldspeler met de rechten van een doelverdediger** Deze regel bevat een verduidelijking dat geen enkele veldspeler de rechten van een doelverdediger kan hebben.
4.6	**Communicatiematerialen spelers** Spelers mogen niet uitgerust worden met, en geen gebruik maken van, apparaten waarmee ze tijdens de wedstrijden kunnen communiceren. Hierbij kan gedacht worden aan headsets of smartwatches.
5.1	**Speeltijd Hoofdklasse Zaal** In de Hoofdklasse is de speeltijd gewijzigd en de time-out afgeschaft (*zie Afspraken Arbitrage Hoofdklasse Zaal*). Voor de speeltijden in het district, zie bijlage 1 van dit document.
9.8	**Gevaarlijk spel** Deze regel verduidelijkt dat een vrije push buiten de cirkel genomen moet worden als er gevaarlijk spel binnen de cirkel ontstaat nadat de bal buiten de cirkel door een stick van een verdediger gevaarlijk is afgekaatst.
9.10	**Bal vanuit de lucht controleren** Het is vanaf dit seizoen weer toegestaan om een bal die in de lucht is met de platte kant van de stick onder controle te brengen door de bal naar en op de grond te drukken.
9.18	**Bal raakt een losliggend object op het veld** Inhoudelijk geen wijzigingen in deze regel. Het betreft hier net als op het veld een verplaatsing van een deel van de regel naar de nieuwe regel 11.8.
11.8	**Bal raakt een scheidsrechter of niet bevoegd persoon** Als de bal een scheidsrechter of onbevoegd persoon op het veld raakt, dan wordt er doorgespeeld, tenzij dit leidt tot een voordeel voor een team. In dat geval wordt een bully gegeven. Voorheen werd er altijd doorgespeeld, aangezien deze personen als 'dood spelobject' werden beschouwd. Deze regel betekent niet dat er altijd een bully moeten worden gegeven. Als er geen voordeel voor een team is, dan wordt er gewoon doorgespeeld. Voorbeeld: Als er ook uitslaan zou worden toegekend als de scheidsrechter niet door de bal zou zijn geraakt, dan is er geen sprake van 'voordeel' en hoeft geen bully worden gegeven. Let op: Als tijdens een strafcorner het spel wordt onderbroken, dan kan ook een bully worden opgelegd (in lijn met nieuwe regel 13.5h). Dit is dus anders dan op het veld nu het geval is!
13.3m	**Beschermende kleding na de strafcorner** Deze regel bestond al als afspraak en staat nu in de Standaard Afspraken. Er verandert dus weinig. Bij het thema 'strafcorner' worden de wijzigingen besproken die zijn doorgevoerd ten opzichte van de voorgaande afspraak.

Regel	Aard wijziging
13.5h	**Bully tijdens een strafcorner** Het is weer mogelijk om tijdens een strafcorner een bully op te leggen. Met het opleggen van een bully is de strafcorner ook meteen ten einde. Het opleggen van een bully bij een uitspeelcorner is, in tegenstelling tot wat we ooit gewend waren, ook mogelijk. De strafcorner en wedstrijd zijn hiermee ten einde.
13.6b	**Strafcorner wordt niet meteen genomen** Als de strafcorner na het vrijgeven door een fluitsignaal niet meteen door de aangever wordt genomen, dan moet de aangever zich op de andere speelhelft, op maximaal 9.10 meter van de achterlijn opstellen. Voorheen werd hier een vrije push voor opgelegd. Dit is nu niet meer het geval.
13.7d	**Het nemen van een strafbal** De speler die de strafbal neemt moet achter de bal en binnen speelafstand van de bal staan voordat er wordt gefloten om de strafbal te nemen.

Verder is besloten om een aantal verduidelijkingen aan te brengen in de afspraken voor dit zaalseizoen in lijn met de nieuwe afspraken die ook gelden op het veld.

THEMA 1 - SPECIFIEKE AANDACHTSPUNTEN ZAALHOCKEY

In het blok spelen en pirouette

Bij de beoordeling van 'in het blok' spelen, houden we de onderstaande criteria aan:

1. **Nabijheid**
2. **Gevaar**
3. **Afgeschermde speelruimte**

Er is pas sprake van 'in het blok' spelen als een dergelijke situatie aan **alle drie de criteria** voldoet. Een speler die de bal dus van binnen 3 meter (*nabijheid*), hard én gevaarlijk tegen de stick en/of stickhand van een tegenstander speelt (*gevaar*) die op het moment van spelen zijn stick stil en al laag bij de grond en voor de voeten had (*afgeschermde speelruimte*), moet worden bestraft voor 'in het blok spelen'.

Hoe bestraffen we 'in het blok' spelen?

Situatie*	Sanctie	Spelhervatting
1e keer 'in het blok' spelen	Groene kaart	Afhankelijk van de plaats: vrije push of strafcorner
2e keer 'in het blok' spelen	Gele kaart (2 min.)	Afhankelijk van de plaats: vrije push of strafcorner

Situatie*	Sanctie	Spelhervatting
3e keer 'in het blok' spelen, etc.	Gele kaart (2 min.)	Afhankelijk van de plaats: vrije push of strafcorner
Uitzondering: Pirouette 'in het blok' *> Dit wordt gezien als een incident. Een volgende 'blok'-situatie kan dus nog steeds een groene kaart betekenen.*	Gele kaart (4 min.)	Afhankelijk van de plaats: vrije push of strafcorner

** Hierbij worden beide teams afzonderlijk bestraft.*

Mocht er sprake zijn van 'in het blok' spelen, dan wordt dit dus gezien als een opzettelijke overtreding die wordt bestraft met een spelstraf én een persoonlijke straf. Een verdediger die de bal op de eigen speelhelft 'in het blok' van een tegenstander speelt, krijgt hiervoor dus een strafcorner tegen opgelegd en een persoonlijke straf. Deze afspraak geldt overal op de eigen speelhelft. In de cirkel geef je hier dus **geen** strafbal voor.

Wordt er aan één van de drie criteria **niet** voldaan, dan kan er geen sprake zijn van 'in het blok' spelen. In zulke situaties wordt er daarom doorgespeeld. Het is ook geen overtreding als de bal langs een tegenstander gespeeld wordt of zonder gevaar in een liggende stick wordt gespeeld (bijvoorbeeld een zacht rollende bal tegen de stick). Een bal die langs de tegenstander zou zijn gegaan, maar tegen de stick of stickhand aan komt, is ook geen overtreding. Scheidsrechters kunnen deze situaties managen door aan te geven waarom ze door laten spelen: "*de afstand is te* groot", "de bal was niet hard", "de speelruimte was niet afgeschermd" of "de stick was nog in beweging".

***Let op**: 'In het blok' spelen als de stick van de tegenstander op de backhand ligt, kan alleen een overtreding zijn als de bal op de stickhand van de tegenstander wordt gespeeld die voor het lichaam ligt.*

Insluiten (trapping) en opsluiten

Trapping betekent dat tegenstanders een speler in balbezit in de hoek van het veld of aan de balk insluiten door hun sticks plat op de grond te hebben. In deze situaties is er vaak nog speelruimte, maar wordt deze niet actief benut door de speler in balbezit.

Het is belangrijk dat scheidsrechters deze situaties tijdig herkennen en proactief managen:

1. Wijs tegenstanders erop dat zij een speler in balbezit **niet** mogen opsluiten.

- Dit doen wij door de instructies "*maak ruimte*", "*laat ruimte*" of "houd ruimte open" te geven.

2. Wijs de speler in balbezit op de (ontstane) opening.
   - Een speler in balbezit moet vervolgens deze opening benutten. De hieruit voortvloeiende actie is **beschermd**.
     - ➞ Dit doen wij door de instructies te geven waar de ruimte zich bevindt: "de achterlijn is open" of "de balk is open".
     - ➞ Een speler in balbezit kan van een scheidsrechter maximaal twee keer per situatie de instructies ontvangen waar de beschermde pass of uitbrekende loopactie heen kan. Handelt een speler in balbezit na de tweede keer geïnstrueerd te zijn niet naar deze instructie? Dan begaat deze speler een onopzettelijke overtreding.
   - Tegenstanders die de beschermde pass of uitbrekende loopactie actief verhinderen (bijvoorbeeld door de bal te onderscheppen), maken een overtreding.
   - Na deze pass of uitbrekende loopactie vervolgt het normale spel zich weer.
     - ➞ Verdedigers die een aanvaller in balbezit in hun eigen cirkel insluiten, riskeren een strafcorner tegen wanneer ze geen opening laten. Buiten de cirkel resulteert het niet laten van een opening in een vrije push.

Opsluiten
Het opsluiten van een speler in balbezit door tegenstanders in de hoek van het veld of aan de balk zonder duidelijke opening is altijd een overtreding. Tegenstanders moeten immers een duidelijke opening laten waardoor gespeeld kan worden door een speler in balbezit.

Let op: *Schijnruimte creëren doordat tegenstanders de opening telkens open en dicht doen (spoorboom-effect) is ook niet toegestaan*.

Opspringende bal bij de aanname

In de basis moet de bal in de zaal over de grond worden gespeeld (m.u.v. een schot op doel). De bal mag echter maximaal 10 cm omhoog gaan bij een pass, mits een tegenstander hier geen last van heeft.

- Wanneer de bal bij een aanname opspringt, kan men door laten spelen als het niet van invloed is op het spel en/of een tegenstander daar geen aantoonbare hinder van ondervindt. Een tegenstander kan pas aantoonbare hinder ervaren, wanneer deze zich binnen speelafstand van de aanname bevindt en een actieve poging doet of actieve mogelijkheid heeft om de bal te spelen.

- Indien bij het stoppen van de bal (buiten de cirkel) bij een strafcorner de bal omhoog springt of als de bal over een stick heen rolt (bolle kant), dan fluiten we **altijd** voor een vrije push voor de verdedigende partij.

THEMA 2 - GEDRAG OP EN ROND HET VELD

Crowding

Met name na het toekennen van strafcorners of doelpunten, is weer een toename zichtbaar in het protesteren met meerdere spelers bij een scheidsrechter (crowding). Hoewel scheidsrechters dit actief moeten proberen te voorkomen door aan te geven dat slechts één speler bij hen een normale vraag mag komen stellen, zien we nog te vaak dat spelers zich op afstand met de uitleg bemoeien, zich (nadat de beslissing al is toegelicht) nog een keer richting een van beide scheidsrechters begeven of dat medespelers in de nabijheid van een scheidsrechter blijven staan om mee te luisteren met de uitleg. Deze situaties vallen nog steeds onder crowding en moeten daarom ook met een groene kaart worden bestraft.

Onsportief en ongewenst gedrag

Het is belangrijk dat scheidsrechters ongewenst en onsportief gedrag van spelers en coaches adequaat managen. De ernst van de situatie bepaalt hoe dit gebeurt. Hierbij kun je denken aan het aanspreken van een coach of het vermanen van een speler.

Bepaalde vormen van onsportief en ongewenst gedrag worden altijd bestraft met een persoonlijke straf. In de basis is dit een groene kaart, al kan de hevigheid soms aanleiding geven tot een gele kaart. Het is aan scheidsrechters om dit af te wegen:

- Het maken van een **wegwerpgebaar** richting een scheidsrechter.
- Het nadrukkelijk uiten van het **ongenoegen over de beslissing** van een scheidsrechter (zoals cynisch klappen of hoofdschuddend aankijken).
- Het van **grote afstand aan komen rennen** om in woord en gebaar te protesteren tegen een gemaakte beslissing van de scheidsrechter.
- Het **hevig protesteren in woord en gebaar**.

Probeer (emotionele) discussies met spelers en/of coaches direct na afloop van de wedstrijd op het veld te voorkomen. Zoek elkaar later buiten de zaal op om dan, op een normale manier, met elkaar wedstrijdsituaties of de wedstrijd na te bespreken.

Teamwork

Fluiten doe je samen: wees daarom eerlijk tegen elkaar over beslissingen die zijn gemaakt tijdens de wedstrijd en val elkaar na de wedstrijd, daarbuiten of op social media nooit af. Geef elkaar opbouwende feedback zodat iedereen kan leren!

Alle afspraken rond management en persoonlijke straffen op een rijtje.

THEMA 3 - STRAFCORNER

Uitlopen op het fluitsignaal

Er is een trend waarneembaar waarbij verdedigers direct op het fluitsignaal van de scheidsrechters uitlopen. Dit is niet toegestaan. Verdedigers mogen pas uitlopen nadat de bal door de aangever is gespeeld. Mocht deze situatie zich toch voordoen, dan bestraf je de verdedigende partij door een van hen naar de andere speelhelft, binnen 9.10 meter van de achterlijn, te sturen.

Managen van de re-take of strafcorner na tijdstop

Centraal blijft staan dat een re-take of strafcorner na een tijdstop zo snel mogelijk genomen moet worden. Daarom spreken we in lijn met het veld af dat nadat beide partijen staan opgesteld, je als scheidsrechter luid ‘5’ roept om aan te geven dat je de re-take/strafcorner binnen die tijd (5 seconden) gaat vrijgeven.

Bijeenkomen aangever bij aanvallers bij een re-take

Na het toekennen van een re-take is het voor de aangever niet toegestaan om met de rest van de aanvallers opnieuw bijeen te komen. De re-take moet immers zo snel als mogelijk weer worden genomen. Mocht de aangever zich richting de rest van de aanvallers bewegen met de intentie om zich bij hen te voegen of instructies van hen te ontvangen, dan stuur je deze aangever naar de andere speelhelft waar zij zich binnen 9.10 meter van de achterlijn moeten opstellen. De weggestuurde aangever moet ook vervangen worden door een andere speler van de aanvallende partij.

Weggooien beschermende kleding (gevaarlijk en nalatig)

Van verdedigers wordt verwacht dat zij hun beschermende kleding zonder gevaar voor scheidsrechters, tegenstanders en omstanders afdoen.

Er is sprake van een gevaarlijke situatie als een scheidsrechter, tegenstander of omstander zich op het moment van gooien **in een normale houding** bevindt en **boven de knie** wordt geraakt door de beschermende kleding. In dit geval wordt een speler bestraft met een persoonlijke straf (gele kaart, 2 minuten) voor gevaarlijk en nalatig gedrag. Nalatig betekent hier achteloos, niet voldoende oplettend.

Indien deze situatie zich voordoet tijdens open spel, dan bepaalt de positie van de bal de op te leggen spelstraf. Buiten de cirkel betekent dit een vrije slag en binnen de cirkel een strafcorner. Was er echter al een spelstraf of spelhervatting opgelegd, dan blijft de originele beslissing staan (zelfs als deze in het voordeel was van de partij die de overtreding beging).

Verlaten eigen speelhelft met masker nog op

Voor het masker geldt dat deze bij de eerste mogelijkheid veilig afgezet moet worden (m.u.v. de spelhervatting direct na een strafcorner). Aanvullend hierop geldt dat verdedigers met het masker nog op tot aan de middenlijn hun verdedigende actie mogen afmaken.

Gaan verdedigers met masker nog op over de middenlijn, dan krijgt de aanvallende partij een vrije push buiten de middenlijn op de plek waar de verdediger met het masker nog op stond. Dit betekent dat de verdediger met het masker nog op niet meer per se bij het spel betrokken hoeft te zijn om '*in overtreding*' te zijn buiten de middenlijn.

Alle overige afspraken rondom de strafcorner op een rijtje.

BIJLAGE 1: SPEELTIJDEN PER DISTRICT

De duur van zaalhockeywedstrijden verschilt per district en is als volgt (let op: de duur van de rust is bij alle zaalhockeywedstrijden 3 minuten).

Midden-Nederland

• Topklasse, Subtopklasse, 1e klasse en 2e klasse standaard heren/dames • Topklasse reserve heren/dames	2 x 20 minuten
Topklasse O18, O16 en O14	2 x 20 minuten
O10, O9 en O8	2 x 15 minuten
Alle overige wedstrijden	1 x 35 minuten

Noord-Holland

Alle wedstrijden, uitgezonderd O10 en O9	2 x 20 minuten
O10 en O9	2 x 15 minuten

Noord-Oost Nederland

Alle wedstrijden, uitgezonderd O10, O9 en O8	2 x 20 minuten
O10 en O9	2 x 15 minuten
O8	2 x 10 minuten

Zuid-Holland

• Topklasse, Subtopklasse en 1e klasse standaard heren/dames • Topklasse reserve heren/dames	2 x 20 minuten
Topklasse O18, O16 en O14	2 x 20 minuten
O10, O9 en O8	2 x 15 minuten
Alle overige wedstrijden	1 x 35 minuten

Zuid-Nederland

Alle wedstrijden, uitgezonderd O10 en O9	2 x 20 minuten
O10 en O9	2 x 15 minuten